

Σχόλια

Όνομα ΔΙΟΛΚΟΣ ΟΕ Email info@diolkos-group.gr Άρθρο ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΜΑ : 3 «ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ» παράγραφος σελ. 5-6 Ημ/νία 15/03/2019 Με την παρούσα επιστολή και με την ιδιότητα του ενδιαφερόμενου σας γνωστοποιούμε τις παρατηρήσεις μας αναφορικά με τις Τεχνικές Προδιαγραφές του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης.

1. Στις σκέψεις 1 και 90 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις ορίζεται ότι «Η ανάθεση δημόσιων συμβάσεων από τις αρχές των κρατών μελών ή εκ μέρους αυτών πρέπει να είναι σύμφωνη με τις αρχές της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως με την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, την αρχή της ελευθερίας της εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και με τις αρχές που απορρέουν από αυτές, όπως είναι η αρχή της ίσης μεταχείρισης, η αρχή της αποφυγής διακρίσεων, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η αρχή της αναλογικότητας και η αρχή της διαφάνειας... Η ανάθεση της σύμβασης θα πρέπει να πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις αρχές της διαφάνειας, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης, με σκοπό να διασφαλίζεται αντικειμενική σύγκριση της σχετικής αξίας των προσφορών, ώστε να προσδιορίζεται, σε συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού, ποια προσφορά είναι η πιο συμφέρουσα από οικονομική άποψη».

Επίσης, στα άρθρα 18 παρ. 1, 71, 75 παρ. 4 και 80 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού... Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στα άρθρα 86 έως 89... Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν.... Η τεχνική ικανότητα των οικονομικών φορέων μπορεί να αποδεικνύεται με έναν ή περισσότερους από τους τρόπους που αναφέρονται στο Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α', ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών».

2. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής πρέπει να ορίζονται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην περιορίζεται δυσανάλογα η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων στους δημόσιους διαγωνισμούς. Κατά το στάδιο του προσδιορισμού των κριτηρίων καταλληλότητας των υποψηφίων, είναι αναγκαίο να τηρούνται από τις αναθέτουσες αρχές οι θεμελιώδεις ενωσιακές αρχές, ιδίως η αρχή της ίσης μεταχείρισης των συμμετεχόντων, της αποφυγής των διακρίσεων, της διαφάνειας και της ανάπτυξης του ελεύθερου ανταγωνισμού (βλ. σχ. Δ. Ράικος, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016 - Ερμηνεία κατ' άρθρο, 2018, σελ. 712 επ.).

Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, ειδικότερα, οι απαιτήσεις αφορούν τους αναγκαίους τεχνικούς και ανθρώπινους πόρους, που θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους οι οικονομικοί φορείς. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνύόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των οικονομικών φορέων ορίζονται τα σχετικά μέσα απόδειξης (δικαιολογητικά) στις διατάξεις του άρθρου 80 παρ. 5, σε συνδυασμό με το Προσάρτημα Α' Παράρτημα XII Μέρος II, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται κατάλογος εργασιών που εκτελέστηκαν την τελευταία πενταετία κατά μέγιστο όριο, συνοδευόμενος από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών, καθώς και ο κατάλογος των κυριότερων παραδόσεων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατά την τελευταία τριετία, κατά μέγιστο όριο, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του παραλήπτη.

Σε κάθε περίπτωση, οι απαιτήσεις τόσο των κριτηρίων όσο και των αποδεικτικών μέσων της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των οικονομικών φορέων κρίνονται με βάση την αρχή της αναλογικότητας. Έχει κριθεί ότι τα προσόντα που σχετίζονται με τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες πρέπει να είναι συναφή ποσοτικά και ποιοτικά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και ανάλογα με τον σκοπό της, αλλά και να είναι πρόσφορα να οδηγήσουν σε διακρίβωση της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων (ΕΑΣτΕ 990/2003, 528, 660/2002 κ.ά.) επιβάλλοντας όμως τους μικρότερους δυνατούς καταναγκασμούς, χωρίς δηλαδή να περιορίζουν υπέρμετρα το δικαίωμα συμμετοχής των διαγωνιζομένων, αλλά αντιθέτως διευκολύνοντας τη συμμετοχή τους στη διαδικασία και την ανάπτυξη ανταγωνισμού (ΣτΕ Ολομ. 3474/2011, 990/2004, πρβλ. Δ.Ε.Ε., απόφαση της 17-5-1984, C-15/1983, Denkavit Nederland, (Τροβά Ε. – Σκουρή Π., Το Κοινοτικό Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων, σελ. 222 επ., Γέροντα Απ., Δίκαιο Δημοσίων Έργων, σελ. 358 επ.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση, ως προς τους όρους της παρ. 3 της ενότητας «Τεχνική περιγραφή και προδιαγραφές» (σελ. 5-6 από 91) έχουμε να επισημάνουμε τα εξής:

Πρώτον, ορίζεται ότι δικαίωμα υποβολής προσφοράς έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αντικείμενο εργασίας τους είναι μεταξύ άλλων η κατασκευή, εγκατάσταση, συντήρηση ή επισκευή ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων διαφόρων μηχανημάτων «ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού ειδικών χρήσεων (όπως ΣΠΑ και άλλου μηχανολογικού εξοπλισμού διαχείρισης απορριμμάτων)». Θεωρούμε ότι η απαίτηση από τους συμμετέχοντες να έχουν αντικείμενο εργασίας που αφορά μηχανήματα «ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού ειδικών χρήσεων» πρέπει να απαλειφθεί, καθώς περιορίζει υπέρμετρα τον ανταγωνισμό και εισάγει εμπόδια στη συμμετοχή ομοειδών εταιριών που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες σε άλλες κατηγορίες ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επομένως έχουν κατ'

αρχή την εμπειρία και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα να υποβάλουν προσφορά που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης.

Δεύτερον, ζητείται από τους συμμετέχοντες να διαθέτουν «Κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας (2015, 2016 και 2017 ή 2016, 2017 και 2018) που να καλύπτει αθροιστικά το 100% του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης με το ΦΠΑ».

Η εν λόγω απαίτηση, με την οποία ζητείται κύκλος εργασιών της τελευταίας τριετίας που να καλύπτει αθροιστικά το 100% του ενδεικτικού προϋπολογισμού δηλαδή συνολικά 600.000 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., δεν παρίσταται εύλογη και αναγκαία, διότι ο υπολογισμός του πιο πάνω ποσού γίνεται σε διετή βάση, με συνέπεια να περιορίζεται υπέρμετρα η δυνατότητα ανάπτυξης του ανταγωνισμού. Αντιθέτως, επειδή στους σκοπούς της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (αιτ. σκέψη 2) περιλαμβάνεται η διευκόλυνση της συμμετοχής μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, θεωρούμε ότι παρέχει επαρκή εξασφάλιση ο υπολογισμός του κύκλου εργασιών στο 100% της αξίας της σύμβασης σε ετήσια διάρκεια. Εξάλλου, για τον ίδιο λόγο, το ποσό του Φ.Π.Α. της προϋπολογισθείσας δαπάνης δεν θα πρέπει να αποτελέσει βάση υπολογισμού του ζητούμενου ύψους του κύκλου εργασιών.

Γι' αυτό το λόγο, προτείνουμε την αντικατάσταση του ανωτέρω όρου ως εξής: «Κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας (2015, 2016 και 2017 ή 2016, 2017 και 2018) που να καλύπτει αθροιστικά το 100% του ετήσιου προϋπολογισμού της μελέτης χωρίς το ΦΠΑ».

Τρίτον, στην παρ. 3.2 της ενότητας «Τεχνική περιγραφή και προδιαγραφές» ορίζεται ότι οι συμμετέχοντες οφείλουν να καταθέσουν «Κατάλογο έργων ή συμβάσεων της τελευταίας τριετίας (2015, 2016 και 2017 ή 2016, 2017 και 2018), ο οποίος να περιλαμβάνει τουλάχιστον μία σύμβαση ελάχιστης διάρκειας 12 μηνών, που να αφορά εγκατάσταση ή συντήρηση ή επισκευή εγκαταστάσεων ΣΜΑ, με προϋπολογισμό που αθροιστικά θα καλύπτει το 70% του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης με το ΦΠΑ». Η εν λόγω απαίτηση, κατά το μέρος που απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να αποδείξουν προηγούμενη εμπειρία αποκλειστικά σε εγκαταστάσεις Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ), χωρίς να αρκεί η απόδειξη όμοιας εμπειρίας σε άλλου είδους ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, θέτει δυσανάλογα αυστηρή προϋπόθεση για τη δυνατότητα συμμετοχής στο διαγωνισμό, η οποία δεν παρίσταται αναγκαία και λυσιτελής για την εξασφάλιση της συμμετοχής έμπειρων τεχνικά και επαγγελματικά υποψηφίων αναδόχων.

Επισημαίνουμε ότι, όπως ορίζεται στην παρ. 1 της ενότητας «Τεχνική περιγραφή και προδιαγραφές», αντικείμενο της σύμβασης είναι η παροχή υπηρεσιών επισκευής των εγκαταστάσεων του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών και των υποχρεώσεων μεταφόρτωσης απορριμμάτων, ενώ ως «επισκευή» νοούνται οι υπηρεσίες που θα παρέχονται από τον ανάδοχο για την αποκατάσταση βλαβών, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και ομαλή λειτουργία όλων των επιμέρους εγκαταστάσεων του Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων του Δήμου Θεσσαλονίκης, καθώς και μέρους του κινητού εξοπλισμού (απορριμματοκιβώτια).

Από την τεχνική περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης δεν προκύπτει ο λόγος για τον οποίο ζητείται υποχρεωτικά εμπειρία εγκατάστασης, συντήρησης ή επισκευής ειδικά σε Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και όχι και σε οποιοδήποτε άλλο φορέα που διαθέτει εγκαταστάσεις, των οποίων η συντήρηση και τεχνική υποστήριξη απαιτεί αντίστοιχου επιπέδου ικανότητες. Δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι η εγκατάσταση ή συντήρηση ή επισκευή εγκαταστάσεων ΣΜΑ, κα μάλιστα με την παροχή υπηρεσιών που καλύπτουν κατ ελάχιστο το 70% του προϋπολογισμού, αφορά

ένα πολύ περιορισμένο πεδίο οικονομικής δραστηριότητας, με συνέπεια να παρέχεται ουσιαστικά δυνατότητα συμμετοχής μόνον σε επιχειρήσεις που εκτελούν συμβάσεις αντίστοιχου μεγέθους με το προκείμενο, που όμως, με εξαίρεση αυτή του ΣΜΑ της Αθήνας, δεν υπάρχουν στην Ελλάδα.

Από την άλλη πλευρά, δεν εξηγείται για ποιο λόγο θεωρούνται εκ προοιμίου ακατάλληλες να διεκδικήσουν την παρούσα σύμβαση επιχειρήσεις που παρέχουν αντίστοιχες συμβάσεις σε άλλους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, και επομένως έχουν κατ' αρχή την εμπειρία και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα να υποβάλουν προσφορά που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης. Επίσης, αν συσχετιστούν τα παραπάνω με τον προϋπολογισμό της σύμβασης σε συνδυασμό και με την εκτιμώμενη διάρκεια της, θα διευκόλυνε σημαντικά την ανάπτυξη του ανταγωνισμού η πρόβλεψη μικρότερου ορίου όσον αφορά το συνολικό προϋπολογισμό ανάλογων συμβάσεων που έχουν εκτελεστεί.

Για το λόγο αυτό, προτείνεται ο σχετικός όρος να διατυπωθεί ως εξής:

«2. Κατάλογος έργων ή συμβάσεων της τελευταίας τριετίας (2015, 2016 και 2017 ή 2016, 2017 και 2018), ο οποίος να περιλαμβάνει τουλάχιστον μία σύμβαση ελάχιστης διάρκειας 12 μηνών, που να αφορά εγκατάσταση ή συντήρηση ή επισκευή ηλεκτρικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων, με προϋπολογισμό που αθροιστικά θα καλύπτει το 50% του ενδεικτικού ετήσιου προϋπολογισμού της μελέτης χωρίς το ΦΠΑ».

Τέταρτον, τα ζητούμενα στη σελ. 6 πιστοποιητικά ISO για σύστημα διαχείρισης ποιότητας, περιβαλλοντικής διαχείρισης και προδιαγραφών στην υγεία και ασφάλεια στη λειτουργία των επιχειρήσεων είναι πολύ γενικά, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζουν ότι οι συμμετέχοντες διαθέτουν πιστοποίηση συστήματος ποιότητας συναφή με το αντικείμενο των συμβατικών υπηρεσιών. Γι' αυτό προτείνουμε η αναθέτουσα αρχή να εξειδικεύσει το πεδίο εφαρμογής των ζητούμενων ISO, ώστε να τελούν σε αντιστοιχία με το αντικείμενο της σύμβασης.